

KARA TAHTAYI AŞMAK

-Öğrenci Merkezli Öğretmenlik-

Hatice IŞılak Durmuş
Alpaslan Durmuş
(Editör)

Kitabın Adı

Kara Tahtayı Aşmak -Öğrenci Merkezli Öğretmenlik-

Editör

Hatice Işılak Durmuş

Alpaslan Durmuş

Bölüm Yazarları

Alpaslan Durmuş

Ayhan Başak

Halil Ekşi

İbrahim Hakan Karataş

Mustafa Otrar

Neriman Gökçeğöz Karatekin

Pınar Koç Yıldırım

Grafik Tasarım ve Uygulama

M. Sami Kaya

Ahmet Karataş

© EDAM, 2008

İstanbul

Dördüncü baskı, Ekim 2012

ISBN

978-9944-111-15-7

Baskı ve Cilt:

Bakanlar Medya

Ferah Mah. Ferah Cad. Darıcılar Sok. No: 1

Çamlıca, Üsküdar, İstanbul

Tel.: 0216 316 11 56

EDAM (Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları Merkezi)

Yayıncı sertifika no: 16146

Adres: Ferah Mah. Ferah Cad. Bulduk Sok. No:1

34692, Üsküdar, İstanbul

Tel/Faks: +90 216 481 30 23 pbx

url: <http://www.edam.com.tr>

e-posta: edam@edam.com.tr

İçindekiler

Sunuş	5
Önsöz	6
Eğitimde Genel İlkeler	9
<i>Neriman Gökçeğöz Karatekin, Alpaslan Durmuş</i>	
Öğretim Yöntemleri	25
<i>Neriman Gökçeğöz Karatekin</i>	
Sınıf Yönetimi	95
<i>Alpaslan Durmuş, Ayhan Başak</i>	
Yanıbaşımızdaki Okul:	
-Okul ve Eğitim-Öğretim Sürecinde Bir İmkân Olarak Çevresi-	111
<i>Alpaslan Durmuş</i>	
Ergenlere Rehberlik	123
<i>Mustafa Otrar, Pınar Koç Yıldırım</i>	
Karakter Eğitimi	169
<i>Halil Ekşi</i>	
Oluşturmacılık Kuramı ve Öğrenci Merkezli Ölçme-Değerlendirme	191
<i>İbrahim Hakan Karataş</i>	

Sunuş

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Çocuk Haklarına Dair Sözleşme gibi uluslararası alanda kabul görmüş belgelerde önemle vurgulandığı üzere temel eğitim herkesin eşit olarak yararlanması gereken bir haktır. Uluslararası belgelere ek olarak ülkemizde de eğitim hakkı devletimizin önem verdiği konular arasında daima ilk sıralarda yer almıştır. Çünkü eğitim hakkı kendi başına bir “hak” olmanın ötesinde daha geniş amaçlara hizmet eder. Gerek bireysel gerekse toplumsal yönleriyle eğitim, diğer bütün insan haklarının tanınması ve korunması bilincinin edinilmesini ve geliştirilmesini sağlamaya katkıda bulunacak bir faaliyettir. Yoksulluğun ve gelir farkının azaltılması, toplumsal adaletin sağlanması, ekonomik kalkınmanın temini, işsizliğin azaltılması, sağlığın geliştirilmesi vb. ancak eğitime erişim hakkının bütün bireylere eşit olarak sağlanması ve eğitim düzeyinin yükseltilmesi ile mümkündür. Ayrıca insanların birlikte yaşayabilme kültürü edinmeleri, günümüz dünyasına ve değişen koşullara uyum sağlamaları da eğitime bağlıdır.

Ancak eğitimle ilgili yapılan tartışmalara ve dile getirilen eleştirilere bakıldığında zikrettiğimiz bu hususlardan bazılarının –en azından şimdilik– henüz gerçeklerimiz zemininde sağlam bir yer bulamadığını kabul etmek gerekiyor. Daha kuşatıcı bir deyişle eğitime dair yapılan eleştiriler, sırf eğitimin kitleselleşmesine bel bağlamamızın çok da anlamlı olmadığını gösteriyor. Bunun için eğitimi yaygınlaştırmaya, yeterli kurumlarla ve programlarla eğitim hizmeti sunmaya, herhangi bir ayrımcılığa maruz kalınmasına mahal vermeden eğitime erişilebilmesini sağlamaya, eğitime ekonomik anlamda erişilebilmesini ve kabul edilebilir bir eğitim imkânının sunulmasını temin edici mahiyette ders kitapları, ders araç gereçleri ve yardımcı materyaller sunmaya devam etmeliyiz. Ama bunlara ilave olarak hem okulla hem de okuldan bağımsız alternatifler geliştirmeye, yeni imkânlar araştırıp bulmaya, bugünü paylaştığımız, yarınları paylaşacağımız insanlarımızın kendileri hakkında daha fazla söz sahibi olabildikleri, kendileri hakkında düşünüp kendi kaderlerini tayin edebildikleri vasatlar oluşturmaya da hep birlikte çabalamalıyız.

Bu tespitlerden hareketle Selçuklu İlçe Millî Eğitim Müdürlüğümüz ve Necmettin Erbakan Üniversitemizle istişarelerle geliştirdiğimiz *Selçuklu Değerler Eğitimi Projesi (SEDEP)*’ni hayata geçiriyoruz. Çünkü *değerler eğitimi*, “*bireylerin, sorumluluklarını üstlenebilecekleri seçimler yapabilmelerine imkân sağlayan bilgi, beceri ve yeteneklerinin geliştirilmesi*” olarak tarif ediyoruz. Bu tarif, –birçok okulun kendisine slogan olarak seçtiği bir özdeyişte özetlenen ifadesiyle– “Okul için değil hayat için öğrenmeliyiz (*Non scholae, sed vitae discimus*)” yaklaşımını sahiplenmemizin de bir nişanesidir.

Aynı heyecanı paylaşarak büyüteceğimiz siz değerli öğretmenlerimiz velûd ellerinde yeşerip neşvünema bulacak bu projemizle, Selçuklu’dan başlayarak bütün ülkemizde güzel ve örnek alınacak bir “iş, oluş, hareket” ortaya koyacağımıza inanıyoruz. Biz elinize bıraktığımız bu kitapla ve projenin süreceği 8 ay içinde toplam 2 milyon adete yaklaşacak dokümanımızla sizin işinizi kolaylaştırmaya, yükünüze omuz vermeye çalışacağız. Ama biliyoruz ki asıl yük sizlerin omuzundaydı ve yine sizlerin omuzunda olmaya devam edecek. Birikimlerinizle, deneyimlerinizle ve emeğinizle ilçemizin eğitim öğretim hayatına önemli bir satır ekleyecek bu projeye sağlayacağınız desteğe şimdiden en içten teşekkürlerimi arz ediyorum.

Uğur İbrahim ALTAY
Selçuklu Belediye Başkanı

ÖNSÖZ

Pratikte iç içe olan öğretmenlerin meslekî gelişimlerine katkıda bulunmak amacıyla hazırlanan bu kitap yedi bölümden oluşuyor: *Eğitimde Genel İlkeler*, *Öğretim Yöntemleri*, *Sınıf Yönetimi*, *Yanıbaşımızdaki Okul: Okul ve Eğitim-Öğretim Sürecinde Bir İmkân Olarak Çevresi*, *Etkili İletişim Becerileri*, *Ergenlere Rehberlik*, *Karakter Eğitimi*, *Oluşturmacılık Kuramı* ve *Öğrenci Merkezli Ölçme-Değerlendirme*.

Eğitimde Genel İlkeler ve *Öğretim Yöntemleri* bölümleri, bilmekle öğretmek arasındaki farka dikkat çekerek öğretmenin bildiklerini aktarmada en etkili yolu seçmesinin ve hangi yolu kullanırsa kullansın ortak amaç ve ilkelere dikkat etmesinin vazgeçilmezliğini vurguluyor. *Sınıf Yönetimi* bölümü öğrencilerin derse katılımı, öğretmenle ve dersle iş birliğinin kurulması ve üretken bir öğrenme ortamının sağlanması ve sürdürülmesi için gerekli bileşenleri ele alıyor. *Yanıbaşımızdaki Okul: Okul ve Eğitim-Öğretim Sürecinde Bir İmkân Olarak Çevresi* bölümü ise klasik eğitim-öğretim teknolojileri yaklaşımının ötesinde bir anlayışla öğretmenlere sahip oldukları imkânlar ve yapabilecekleri konusunda yeni farkındalıklar sunmayı hedefliyor.

Okulun öğretmeninden öğrencisine, idarecisinden velisine tüm paydaşlarının amaç birliği içinde olması için sağlıklı ve etkili bir mesaj alış verişinin şart olduğu anlayışından hareketle kaleme alınan *Etkili İletişim Becerileri* bölümü iletişimi bir süreç olarak ele alıyor, kişisel ve kurumsal olarak etkili iletişim kurulmasını etkileyen faktörleri irdeliyor.

Ergenlere Rehberlik bölümü ile ergenlik döneminin kendine özgü doğasının tanınması, gelişime paralel olarak ortaya çıkan değişimlerden haberdar olunması, muhtemel sorunlar ve çözümleri hakkında iç görü geliştirilmesi, öğretmenlerin farklı eğitimsel problemlere karşı hazırlıklı olmaları amaçlanıyor.

Karakter Eğitimi bölüm ise öğretmenlerin, öğrencilerde ahlâkî bir topluluk bilinci oluşturmak, ahlâk temelli disiplin kavramını yerleştirmek, kaybolan değerleri gençlere yeniden kazandırmak için aile ve çevreyle iş birliği çerçevesinde yapabileceklerinin farkına varmasını, eğitim-öğretim tekniklerini yeniden gözden geçirmesini, eğitimi öğüt vermenin ötesine taşımalarını sağlamayı hedefliyor.

Son bölümde ise MEB tarafından 2004'ten itibaren uygulamaya koyulan yeni öğretim programlarının temelini oluşturan oluşturmacılık kavramı ve bu çerçevede form değiştiren ölçme-değerlendirme süreci ele alınıyor. *Oluşturmacılık Kuramı ve Öğrenci Merkezli Ölçme Değerlendirme* başlıklı makalede eğitim-öğretimin başat unsuru olan ölçme-değerlendirme sürecinde kullanılacak ölçme araçlarının çeşitleri ve değerlendirme ölçütleri açıklanıyor.

Kitaptaki bölümler EDAM'ın (Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları Merkezi) *eğitimcilere yönelik* olarak yaptığı seminer ve çalıştaylarda tespit ettiği boşluğu doldurmaya yönelik olarak üretilmiştir.

Eğitimde aktif etkileşim sürecini geliştirmek üzere kaleme alınan bu kitapta mümkün olduğunca sade bir dil kullanılmıştır. Konularla ilgili akla gelebilecek tüm sorulara cevap verilmeye çalışılmış, akademik tarzın birtakım zorlamalarından (kaynak gösterimi, dil vb.) kaçınılmıştır. Öğrenci merkezli uygulamaları yaygınlaştırmayı hedefleyen çalışmada eğitimcilere, öğrencilere birer rehber ve destek olacakları roller biçilmiştir. Kitapta genel olarak teorik bilgilere pratik alan uygulamalarıyla yeni bir yüz kazandırılmıştır. Eğitimcilerin uygulamalarında güven duyacakları bir el kitabı olan *Kara Tahtayı Aşmak*'in yararlı olması dileğimizdir.

Hatice Işlak
Alpaslan Durmuş

EĞİTİMDE GENEL İLKELER

Neriman Gökçeğöz Karatekin
Alpaslan Durmuş

ÖZET

Eğitim öğretim ilkesi, *öğretimin düzenlenip yürütülmesine ışık tutabilecek nitelikte temel fikir* şeklinde tanımlanabilir. İlkeler, eğitim ve öğretim etkinliğinin bir tür ölçütü durumundadır ve etkinlikleri sırasında eğitimciye kılavuzluk eder. Böyle bir eğitim öğretim ilkesi, bir eğitim öğretim programının düzenlenip uygulamaya konmasından, ders araç gereçlerinin seçimine kadar tüm etkinliklerde hareket noktasını teşkil eder. Bu nedenle, bunları bilmek, her eğitimcinin doğru ve sağlam eğitsel davranışlar geliştirmesine yarar.

İÇERİK

1. Bütünlük İlkesi
2. Çocuğa Görelik İlkesi
3. Hayatlık İlkesi [Yaşama Yakınlık] İlkesi
4. Ayanilik İlkesi [Açıklık] İlkesi
5. Otorite ve Özgürlük
6. Rehberlik İlkesi
7. Etkinlik [İş] İlkesi
8. Toplumsallık İlkesi
9. Bireysellik İlkesi
10. Ekonomiklik İlkesi
11. Öğrenci Eylemi [Aktivite] İlkesi
12. Başarının Güvence Altına Alınması ve Alıştırma İlkesi
13. Somuttan Soyuta İlkesi
14. Bilinenden Bilinmeyene İlkesi
15. Yakından Uzağa İlkesi
16. Kişisel İlkeler

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Neriman Gökçeğöz Karatekin

ÖZET

Eğitimciler için kılavuz olarak gösterilen öğretim ilkeleri, *öğretimin düzenlenip yürütülmesine ışık tutabilecek nitelikte temel fikirlerdir*, şeklinde tanımlanabilir. İyi bir öğretim yöntemi bu ilkelere uygunluğuyla önem kazanır. Zira ilkeler, öğrenci, öğretmen, mekân, araç gereç vb. gibi öğretim sürecinde yer alan her unsuru öğretim yöntemlerine olumlu katkılarda bulunmak üzere değerlendirilmektedir. Öğretmenin öğrenciye, *yeni bilgiyi kolay anlaşılır bir biçimde vermek için başvurduğu anlatım tarzı ve uyguladığı metotlara* öğretim yöntemi denir. Öğretim yöntemleri öğretmen merkezli, öğrenci merkezli ve konu merkezli olmak üzere sınıflanır. Öğretimde “en iyi yöntem şudur” denemez; en iyi yöntem yoktur. Hiçbir yöntem tek başına da uygulanamaz. Yöntemlerin birbirini kapsayıcı ve birbirini tamamlayıcı bir özelliği de vardır. Önemli olan öğretmenin hedeflerin gerçekleştirilmesi için en uygun yöntemi seçebilmesidir.

İÇERİK/ANAHAHAT

1. Öğretmen Merkezli Öğretim Yöntemleri
 - 1.1. Anlatım Yöntemi
 - 1.2. Soru-Cevap Yöntemi
 - 1.3. Takım (Ekip) Öğretimi Yöntemi
 - 1.4. Tartışma Yöntemi
2. Öğrenci Merkezli Öğretim Yöntemleri
 - 2.1. Grup Tartışması Yöntemi
 - 2.1.1. Grup Tartışması Türleri
 - 2.1.1.1. Serbest Grup Tartışması
 - 2.1.1.2. Küçük Küme Tartışmaları
 - 2.1.1.3. Grup Çalışması
 - 2.1.1.4. Komisyon ya da Komite Çalışmaları
 - 2.1.1.5. Açık Oturum (Panel)
 - 2.1.1.6. Sunu Tartışma (Sempozyum)
 - 2.1.1.7. Tartışmalı Konferans
 - 2.1.1.8. Savlı Tartışma (Münazara)
 - 2.1.1.9. Fikir Toplama Görüşmeleri
 - 2.1.1.10. Vızıltı Grupları
 - 2.1.1.11. Fikir Taraması
 - 2.1.1.12. Forum
 - 2.2. Gözlem Tekniği
 - 2.3. Buldurma [İstikşaf] Yöntemi
 - 2.4. Laboratuvar Yöntemi
 - 2.5. Benzetim [Simulasyon] Yöntemi
 - 2.6. Gösteri [Demonstrasyon] Yöntemi
 - 2.7. Eğitici Oyun Yöntemi
 - 2.8. Programlı Öğretim Yöntemi
 - 2.9. Dramatizasyon [Rol Oynama] Yöntemi
 - 2.10. İş Başında Eğitim
 3. Konu Merkezli Öğretim
 - 3.1. Örnek Olay İncelemesi Yöntemi
 - 3.2. Problem Çözme Yöntemi
 - 3.3. Deney Yöntemi
 4. Öğretim Yöntemlerinin Etkili Kullanımı İçin Rehber İlkeler

SINIF YÖNETİMİ

Alpaslan Durmuş

Ayhan Başak

ÖZET

Klasik öğretim yöntemleri bilgi çağının eğitim kurumları için yetersiz kalmaktadır. Öğretmenin sınıfta otoriteyi temsil etme rolü, yerini birlikte öğrenmeye ve öğrenmeyi kolaylaştırıcı rehberliğe bırakmıştır. Bu çerçevede aşağıdaki konularda çalışmalar yapılmalıdır: Sınıf yönetimi, öğretim metodlarında yenilikler, öğretmen ve öğrenci iletişimi, ölçme ve değerlendirmede son gelişmeler, eleştirel düşüncenin kazandırılması, yaratıcılık eğitimi, zekâ kuramı, bilimsel araştırma teknikleri, deneysel öğretim, iş birliğine dayalı öğretim teknikleri. Öğretme ve öğrenme sürecinin önemli değişkenlerinden biri olan sınıf yönetimi üzerinde durulan bu bölümde, öğretme sürecinde rastlanan disiplin sorunlarının yanı sıra, öğrenme aktivitelerinin planlanması, aktiviteler arası geçiş, sınıfın fiziksel düzeninin organizasyonu, öğrenme materyallerinin hazırlanması, zaman kullanımı ve genel düzeni koruma gibi çeşitli değişkenler ele alınmıştır. Bu çerçevede sınıf yönetimiyle ilgili literatürde ele alınan dört model [Tepkisel Model, Önlemsel Model, Gelişimsel Model, Bütünsel Model] incelendikten sonra sınıf yönetimi becerileri öğretimin yönetilmesi, sınıf prosedürü ve rutin işler, sınıfın fiziksel düzeninin organizasyonu, öğrenci davranışlarının yönetilmesi şeklinde dört başlıkta özetlenmiş ve sınıf organizasyonu ile öğrenci davranışlarının yönetilmesi konuları üzerinde durulmuştur. Çalışmada öğrenciyi uzaklaştıran söz ve davranışlar ile öğrenciyi yaklaştıran söz ve davranışları başlıklar hâlinde özetlemiş, olumlu davranışlar geliştirmek üzerine öneriler ile birinci bölümü detaylı olarak incelemiştir. Son olarak verilen dersin kalitesini artırmak için yapılabilecek yazılı anket, dış gözlemci, ödevler ve sınavlar, indeks kartları, dilek kutusu, iki dakikalık sorular, eşli çalışma gibi örneklikler incelenmiştir.

İÇERİK

- Sınıf Yönetimi Modelleri
- Sınıf Yönetimi Becerileri
 - Sınıf Organizasyonu
 - Öğrenci Davranışlarının Yönetilmesi
 - Olumlu Davranışlar Geliştirmek Üzerine Öneriler
- Dersin Kalitesini Artırma Üzerine Öneriler

YANIBAŞIMIZDAKİ OKUL

Okul ve Eğitim-Öğretim Sürecinde Bir İmkân Olarak Çevresi

Alpaslan Durmuş

ÖZET

Bilgelik başkalarının bilgisine saygı ve onlardan faydalanmayla kazanılacak ve hiç bitmeyecek bir süreçtir. Çevreye saygı yüklü bir hayret ve merakla bakmak, çevresindeki her şeyi eğitim öğretim sürecine katmak amacıyla olmak bir öğretmenin öğrencilerine gösterebileceği en önemli örnekliklerden biridir. Çağdaş örgüt teorilerinden biri olan sistem yaklaşımı, sosyal sistemi birtakım karmaşık ve etkileşimli parçalardan oluşan, fakat kendisi de aynı zamanda, daha büyük bir sistemin ya da sistemlerin parçası olarak işlevde bulunan bir bütün olarak tanımlar. Dolayısıyla sistem ve çevresi etkileşim hâlinde bulunur. Bu sebeple de açık sistem özelliği gösteren bir örgüt olarak okul, çevrenin beklenti ve sınırlamalarını dikkate almak zorundadır. Bu, hem etkiye hem de etkilemeye açık olmak gerekliliğinden kaynaklanan bir zorunluluktur. Okul, kendisinin sürdürmekte olduğu eğitim faaliyetlerinin verimliliği, üretkenliği, güvenilirliği ve/veya dayanıklılığı/sürekliliği için çevresinin imkânlarını işe koşmak zorundadır. Bir sistemin, alt sistemin ya da üst sistemin çevresi ise sınırları dışında kalan her şey olarak belirlenecek olursa okulun çevresi merkez ve taşrada faaliyet gösteren tüm kamu kurum ve kuruluşları; herhangi bir kâr amacı gütmeyen ve sivil birtakım itkilerle faaliyete geçen vakıf, dernek, inisiyatif, oda, girişim ve benzeri adlarla ve kategorilerle anılan sivil toplum kuruluşları; birey ya da kurum olarak faal olan özel kişi ve kuruluşları şeklinde kategorize edilebilir. Bu çerçevede çevrenin okul tarafından faydalanılabilecek imkânları basılı ürünler, sözlü ürünler, görsel ürünler, dijital ürünler başlıklarında incelenmiştir.

İÇERİK

1. Bir Alt Sistem Olarak Okul
2. Çevrenin Faydalanılabilecek İmkânları
 2. 1. Basılı Ürünler
 2. 2. Sözlü Ürünler
 2. 3. Görsel Ürünler
 2. 4. Dijital Ürünler

ERGENLERE REHBERLİK

Mustafa Otrar
Pınar Koç Yıldırım

ÖZET

Gelişim doğum öncesi dönemden başlayarak ölüme kadar geçen süreç içinde meydana gelen değişimlerdir. Bu süreç aşamalar hâlinde gerçekleşir. Gelişim hızının yüksek olduğu dönemler pek çok özellik için kritik önem taşırlar ki bu dönemlerin en önemlilerinden biri de ergenlik dönemidir. Ergenlik döneminin yaş sınırları cinsiyet gibi bazı bireysel farklılıklara göre değişirse de genellikle ortalama 11/12-18/20'dir. Ergenlikte gelişimin tüm boyutlarında belirgin bir değişim yaşanır. Bu hızlı değişimler beraberinde bir tür karmaşayı da sürükler.

Gençin gelişim ve değişimi, gelecekte beklenenleri ve buna bağlı soruları onun rehberlik hizmeti alma ihtiyacını artırır. Bireye verilen psikolojik yardımın merkezinde psikolojik danışmanlığa ilişkin teknikleri bilen ve kullanan uzman vardır.

Şu mutlaktır ki yaşanan değişimlerin dikkate alındığı bir eğitim süreci ve bu değişimlerden haberdar olan bilinçli eğiticiler, gençlerin ergenlik döneminin sağlıklı şekilde atlatılmasına önemli katkıda bulunabilirler. Özellikle bir model olarak da algılanan eğitici ve öğretmenlerin, bu dönem bireylerinin değişimlerinden haberdar olmaları bir zorunluluktur. Buna ek olarak her kurumda bir rehber öğretmenin bulunmadığı, bulunduğu ise öğretmen desteği olmadan çalışma alanının kısıtlandığı gerçeğinden hareketle öğretmenlerin rehberlik hizmetleri hakkında bilgi ve pay sahibi olmaları gerekir.

İÇERİK

1. Rehberlik ve Bireyi Tanıma Teknikleri
 - 1.1. Rehberlik
 - 1.2. Psikolojik Danışma
 - 1.3. Bireysel Farklılıklar
 - 1.4. Bireyi Tanıma Teknikleri
2. Temel Gelişim Özellikleri Açısından Ergenlik Dönemi
 - 2.1. Ergenlik Kavramı
 - 2.2. Ergenlik Döneminde Gelişim Aşamaları
3. Ergenlere Rehberlikte Temel İlkeler
 - 3.1. Lise Çağında Ergenlerin Yaşadıkları Gelişimsel Problemler
 - 3.2. Lise Çağında Sıklıkla Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Önerileri

KARAKTER EĞİTİMİ

Halil Ekşi

ÖZET

Yirmi birinci yüzyılın ortaya koyduğu yeni şartlar, her tür ve düzeydeki eğitim kurumu öğrencilerine iyi tercihler yapabilmek için ortamlar hazırlamayı zorunlu kılmaktadır. Şurası kesindir ki bir toplumun geleceği iyi yetişmiş, karakter sahibi insanlara bağlıdır ve öğrenciler her ne kadar bu potansiyeli taşırsalar bile *iyi ahlâkî karakter* kendiliğinden ortaya çıkmaz. Bu ancak kasıtlı programlar kanalıyla olabilir. Bundan dolayı öğrenim çağındaki her bireyin uygun ahlâkî kararlar ve davranışlar sergilemesine yardımcı olacak değerler ve becerilerle donatılması kaçınılmaz olarak eğitim kurumlarının temel hedefleri arasındadır.

Be çerçevede bu çalışmanın konusu olan karakter eğitimi, en genel anlamıyla öğrencilerin sorumluluklarını taşıyabilecekleri makul seçimler yapabilmelerine imkân sağlayan *(i) bilgi*, *(ii) beceri* ve *(iii) yeteneklerinin* geliştirilmesi demektir. Başka bir ifadeyle karakter eğitimi çeşitli programlar aracılığıyla, yetişen yeni nesle temel insanî değerleri *(i) kazandırma* *(ii) onlara karşı duyarlılık oluşturma* ve *(iii) onları davranışa dönüştürme* konusunda yardımcı olma gayretlerinin ortak adıdır. Bu makalenin amacı öğretmenlere bu misyonlarını yerine getirmelerine yardımcı olmaktır.

İÇERİK

1. Karakterli Bir İnsanın Özellikleri
2. Karakter Eğitiminin On Bir Temel Prensipleri
3. Karakter Eğitimi Üzerine Kırk Öneri
4. Etkili Bir Karakter Eğitimi Programı Nasıl Oluşturulmalıdır?
 - 4.1. Temel Değerlerin Belirlenmesi
 - 4.2. Katılımcılar ve Görevleri
 - 4.3. Öğretmenlerin Karakter Eğitimine Katkıları: “Ben Ne Yapabilirim?”

OLUŞTURMACILIK KURAMI VE ÖĞRENCİ MERKEZLİ ÖLÇME-DEĞERLENDİRME

İbrahim Hakan Karataş

ÖZET

Eğitim öğretim olgusunun en önemli unsuru olan ölçme-değerlendirme, aynı zamanda eğitimcilerin üzerinde en çok tartıştıkları konudur. Ne amaçla, hangi araçlarla, ne zaman ve nasıl ölçme yapılmalıdır ve hangi ölçütlere göre değerlendirilmelidir? Oluşturmacılık kuramını temel alan yeni öğretim programlarının uygulamaya koyulmasıyla bu tartışma iyiden iyiye karmaşık bir durum almıştır. Öğrenci merkezli eğitim-öğretim süreçlerinde ölçme-değerlendirme nasıl öğrenci merkezli hâle getirilebilir? Alternatif ölçme araçları var mıdır? Öğrenci merkezli değerlendirme hangi ölçütlere göre yapılmalıdır? Bu yazıda oluşturmacılık kuramının vurguları ışığında öğrenci merkezli ölçme-değerlendirme anahatlarıyla açıklanmaktadır.

İÇERİK

1. Klâsik Ölçme-Değerlendirme
2. Oluşturmacılık Kuramı ve Öğrenci Merkezlilik
3. Öğrenci Merkezli Ölçme-Değerlendirme
4. Öğrenci Merkezli Ölçme-Değerlendirmenin Farkları
5. Öğrenci Merkezli Ölçme-Değerlendirmenin Amaçları
6. Öğrenci Merkezli Ölçme-Değerlendirme Türleri
 - a. Süreç Değerlendirme
 - b. Sonuç Değerlendirme
7. Ölçme Aracı Hazırlarken Dikkat Edilecek Hususlar